

Plat fort de la indústria 'crossover'

Sally Green
se suma a la llarga llista de candidats a ser suplents de J.K. Rowling pel que fa a llibres de bruixots
MARK ALLEN

No sé si té relació amb el fet que J.K. Rowling estigui en hores baixes, però a la creadora de Harry Potter li ha sortit una altra competidora. L'editorial Océano es fa ressò, en castellà i català, d'un enèsim intent de desbancar Harry Potter recorrent a les mateixes armes: la bruixeria. Qui sap si algú hi trobarà més d'una coincidència, o més de dues. Casualitat, inspiració o plagi, això no altera la bondat intrínseca d'aquesta *opera prima*. O la maldat, que d'això es tracta, de bons i dolents.

Al text de la contracoberta llegim: "En Nathan sap que és un intrús al món on viu. Un món dividit entre les bruixes i els bruixots blancs, que representen el bé, i les bruixes i els bruixots negres, que encarnen el mal." Aquí trobem el primer problema del llibre: el maniqueisme, potser pedagògicament admissible en els llibres infantils, ja més difícil d'empassar en els llibres adreçats a lectors adolescents.

El plantejament dicotòmic solca tot el llibre: en Nathan, el protagonista, té la germana dolenta (la Jessica) i el germà bo (l'Arran); el món està dividit entre éssers màgics (bruixes i bruixots) i no màgics (els *fains*); les bruixes i els bruixots es divideixen en dues dobles categories: segons la bondat (blancs i negres) i segons l'edat (abans dels 17 ets *whet*, i després del ritu de pas, adult de ple dret).



més fort, el blanc o el fosc..." Aquí rau la gràcia del llibre com a novel·la d'iniciació, com a educació sentimental: en un món escindit, l'heroi es pregunta a quin bàndol pertany, és a dir, qui és ell, perquè se sobrenten que la identitat sempre és social, grupal.

Crítiques socials evidents

La crítica a la xenofòbia i a la supremacia de l'home blanc es fa evident encara per a qui no ho vulgui, per a aquell que només estigui pendent de la peripècia de l'heroi, que en el seu camí cap a la maduresa coneix l'amor (amor prohibit, perquè l'Annalise és filla d'un alt càrrec del Consell de Bruixes i Bruixots Blancs, la màxima autoritat en la matèria, un ens autoritari, repressor, de mètodes brutals), també coneix l'amistat, descobreix el seu do (cada bruixot en té un d'especial, que el singularitza dins el grup), coneix la pèrdua de la llibertat (la part de la gàbia és el millor del llibre, i en això es basa la publicitat d'aquest títol) i descobreix món, mentre busca el seu pare (el bruixot negre evadit, ex-amant de la seva mare, una dona casada, blanca, morta fa anys)...

Al final de tot, la contracoberta encara adverteix: "Trilogia *Una vida oculta*". Si admetem que hem deixat enrere el segle XIX i les novel·les per entregues, és a dir, si demanem a cada novel·la que expliqui una història completa, *El costat fosc* ens decebrà, perquè arriba al final amb tantes preguntes sense resposta, amb tantes coses per lligar, que per força el lector sent que el llibre no dóna el que promet.

Parlo de l'argument, que potser els dos següents llibres arrodoniran. L'estil i l'ambició literària ja són figures d'un altre paner. *



EL COSTAT FOSC
Sally Green

Traducció:
Lluïsa Moreno
Editorial: Océano
Barcelona, 2014
Pàgines: 423
Preu: 16,95 euros

I com que el món no és perfecte, hi ha les barreges: els fills de mags i *fains* són els codis mestissos, i els descendents de blancs i negres són els bruixots codi mixt. Aquest segon és el cas del nostre protagonista.

En efecte, tal com continua dient la contracoberta, "en Nathan és tan blanc com negre... Ara, haurà de decidir quin costat seu és

POESIA JORDI LLAVINA

Profund com un paisatge

Un nou llibre de Jaume Pérez Montaner hauria de ser sempre saludat, si més no entre els membres de la comunitat lectora, com un petit esdeveniment editorial i cultural. Malauradament, el país és escarransit de mena, i res no fa pensar que ho hagi de deixar de ser en els pròxims mesos, esdevingui (una part) estat independent o continuï (tot ell) sotmès.

La casa buida és un llibre consistent i saví, molt ric d'intenció i de capes textuales. Un dels meus poemes predilectes –i n'hi ha uns quants més– és, tal vegada, el menys re-

presentatiu de la *manera* més habitual de l'autor: *Bolets*, un sonet sense rima. S'hi expressa aquesta lliçó, presa de Villangómez: "Hem arribat al bosc, i hem violat els silencis". Però es desfà la coordinada en les dues oracions que la componen, i entre la primera i la segona es dóna tota una proluxa enumeració de noms de bolets el so fragant dels quals –moixernons, pentinelles, ariganyes, orelles de llebre, pets de llop...– fa venir salivera. Al meu entendre, aquest és un poema metaliterari: la substància de la llengua viola el silenci.

No és pas l'única composició que tracta



Jaume Pérez Montaner ha publicat el llibre de poemes 'La casa buida'